

"Annesminde" Annesmindevej nr.1 Matr. 5 a Stårup - Fonager

Areal 1957 41,8 ha.

Annesminde 1874 – 1952

Gården var fæstegård under Bramming Hovedgård indtil først i 1800 tallet og var på 2 tdr. hartkorn. År 1824 køber ægteparret Mette Pedersdatter og Jørgen Andersen gården i Fonager for 320 rigsdaler i rede sølv. Der var 220 tdr. land, til dels hede. Besætningen bestod af 2 kælvkøer og en køre stud. Mette Pedersdatter kom til Gørding sogn sammen med 2 brødre i 1823, de kom fra Brøndumdam, Brøndum sogn. Den ene broder, Peder Kristian Pedersen, blev gift med datteren Elisabeth Bakkensdatter fra gården Granholm i Nr. Lourup, og de overtog denne gård. Den anden broder, Niels Hansen Pedersen, købte gården i Fonager (Annesminde) og Skølvadgård i Jernvedlund, men da søsteren Mette og Jørgen Andersen blev gift året efter, solgte han gården i Fonager til dem. Mette, der var født i 1788 og Jørgen, født 1783, fik ikke selv børn, men adopterede et plejebarn, Ane Marie Olesen, (født 1819) som blev gift med Søren Christensen (født 1807) og de overtog gården i 1839. Mette og Jørgen, der nu var henholdsvis 51 og 56 år, blev på gården som aftægtsfolk. Ane Marie og Søren Christensen fik en datter, Dorthea Sørensdatter, som i 1872 blev gift med Anton Christian Knudsen fra Sdr. Vejrup, og de overtog samtidig gården, som da var blevet reduceret til 160 tdr. land, hvoraf kun de 60 tdr. land var opdyrket. På den frasolgte jord blev der omkring 1865 oprettet 3 landbrugsejendomme. Matr. 5b - Fonagervej nr. 7 ca. 10 ha.- Matr. nr. 5c Fonagervej nr. 5 ca. 10 ha.- Matr. nr. 5d (Mosevej nr. 4) Oprindelig ca. 2,6 ha. og er i dag bebygget af huse på Østergade, Mosevej, Godthåbsvej - Matr.nr. 5e Stårupvej nr. 2 ca. 7 ha.

Anton Chr. Knudsen var veteran fra 1864, blev indkaldt som fæstningskonstabel 1862, og aftjente sin værnepligt i Rendsburg, senere i Sønderborg. Efter soldatertjenesten blev han atter indkaldt d. 23. okt. 1863 til Mysunde, deltog i slagene der, som begyndte 2. feb. 1864, marcherede med hæren derfra 5. feb. til Dybbøl, kom til at ligge i skanse nr. 8, deltog i kampene der 22. feb. 17. og 28. marts samt 28. april, hvor han blev taget til fange og blev ført til fæstningen "Graudens" (ligger i det nuværende Polen), hvor han var fange til den 21. august. (Mere på Gørding Sognearkiv)

I 1874, da banen blev anlagt, flyttede Anton Chr. Knudsen gårdens bygninger, så de kom til at ligge nord for banen, og i 1890 havde han så at sige hele gårdens areal under plov, og gården har fået navnet "Annesminde".

Der var 3 børn i dette ægteskab, 2 sønner og en datter, datteren Marie, blev gift med Frits Drejer, der ejede Klostergård i Stårup.

I 1909 delte Anton Chr. Knudsen gården mellem sine 2 sønner. Søren Knudsen overtog Annesminde, og Knud Emil Knudsen fik den nye gård, som de kaldte Fonagergård, og blev bygget nogle hundrede meter øst for Annesminde, (byggepris for gårdens bygninger 17.038,30 kr.). 1911 blev der bygget aftægtsbolig midt i mellem de 2 gårde, hvor Anton og Dorthea nød deres otium. Søren og Knud Emil blev gift med 2 søstre Mimmi (Marie) og Kristine Schrøder. Mimmi og Søren fik ingen børn, og gården blev 28 - 8 - 1935 solgt til Sigrud og Åge Skov, og Søren og Mimmi byggede sig et hus i Gørding, Nørregade 35. Jorden til Annesminde var meget vandlidende, og Åge Skov drænedet det meste af arealet i 1936 - 37, og i 1952 blev der bygget ny kostald.

Åge Skov solgte i 1961 til en søn, Tage Skov, der samme år blev gift med Hanne Vium (dyrlæge Viums datter fra Vejrup). I de næsten 40 år Hanne og Tage Skov havde gården, blev der som på de fleste andre gårde, bygget til og omforandret, besætningen blev større, og der blev købt jord til, så da de ønsker at sælge i år 2000, var jordarealet blevet forøget fra 41,8 til 49 ha., og der var en fin sortbroget besætning på 55 køer.

1.nov. 2000 overtager en hollænder ved navn: Leon Van Santen, Annesminde, og han ønsker en kraftig forøgelse af besætningen med væsentlig flere køer og satte derfor et byggeri i gang, men magtede ikke opgaven, og det byggeri / udvidelse han havde lavet, ønskede ingen andre at køre videre med. Den 02 - 03 - 2003 blev Hans Jørgen Pedersen, Holsted skrevet som køber af Annesminde. Sønnen Niels Vejrup Pedersen, som har en stor gård i Gørklint, er dog nok den virkelige ejer, og han bygger store nye bygninger, og rager mange af de gamle bygninger ned, og har nu en meget stor svineproduktion på gården. Ejer 20 - 04 - 09 Niels Vejrup Pedersen.

Annesminde 1990

”Bækgaard” Fonagervej nr. 1 Fonager matr. nr. 6a (tidl. Fonagergaard)

Areal 1957 14,2 ha

Fonagergaard/Bækgaard Foto fra før 1909

Bækgaard 2006

Jens Marius Nielsen t.h. og hustru Maren Bennedsen

Samt 2 døtre og 1 søn.

Fonagergaard/Bækgaard var som andre gårde på egnen fæstegård under Bramming Hovedgård, og var den ene af de oprindelige 2 Fonagergårde, den var på 2 tdr. hartkorn – ca. 200 tdr. land. Den blev solgt til selveje i første halvdel af 1800 tallet. 1957 var der 14,2 ha til ejendommen. 2009 er der 2,5 ha tilbage.

1720 Niels Andersen (fæster)

1739 Søren Hansen (fæster)

1731 Hans Nielsen (fæster)

?

16 – 11 – 1838 Ane Madsdatter

18 – 06 – 1852 Bennet Christensen – hustru Ane Madsdatter

1859 samme på tienden

23 – 09 – 1864 Mads Bennedsen

23 – 09 – 1864 Enkefru Ane Madsdatter mat. 6a på tiender

26 – 02 – 1867 08-03- udlægspåtegning på skøde 4 som adkomst for Jens Marius Nielsen –
Maren Bennedsen

28 – 04 – 1911 Arveudlægsskøde til Enke Matilde Filskov Madsen og Tomine Nielsen, 6x
6 g tilhører disse 2 og Niels Peder Nielsen i forening.

26 – 09 – 1918 Peter Andreas Iversen

05 – 02 – 1938 Jendre Marinus Nielsen, Fogedudlægsskøde

09 – 04 – 1947 Otto Hougaard (Brørup)

26 – 02 – 1963 Karl Pedersen. Var først forpagter i 5 år.

14 – 10 – 1968 Ruth & Gunner Hansen.

Ca. 1968 Sælger jorden fra til Ervig Pedersen, Hejrskovvej nr. 51 Matr. nr. 6v

Ca. 1969 P. H. Petersen

Ca. 1995 Kim Paasch (Bygger først nyt stuehus og efter decemberstorm 1999 helt ny gård)

30 – 07 – 2003 Allan Elsted Hansen

Bennet Christensen havde en datter, Maren Bennedsen, som blev gift med Jens Knudsen fra Tange, og de fik en ejendom, udstykket fra hendes fødegård i Fonager, matr. nr. 6a (Se under matr. nr. 6c Fonager nuv. Søndergade 64 i Gørding), opført 1859 af Mads Bennedsen, Fonager. Jens Knudsen døde imidlertid, Maren Bennedsen giftede sig igen med en mand fra Grimstrup, Jens Marius Nielsen. Mads Bennedsen, en bror til Maren Bennedsen, havde i 1864 overtaget gården i Fonager (matr. nr. 6a), men han døde allerede i 1867, og Maren og Jens Marius Nielsen måtte sælge ejendommen matr. nr. 6c Fonager, for at overtage hustruens fødegård matr. nr. 6a i Fonager, og han drev den til sin død i 1909. - Maren og Jens M. Nielsen fik 5 børn. Den ældste, Mathilde Nielsen blev i 1892 gift med en lærer,

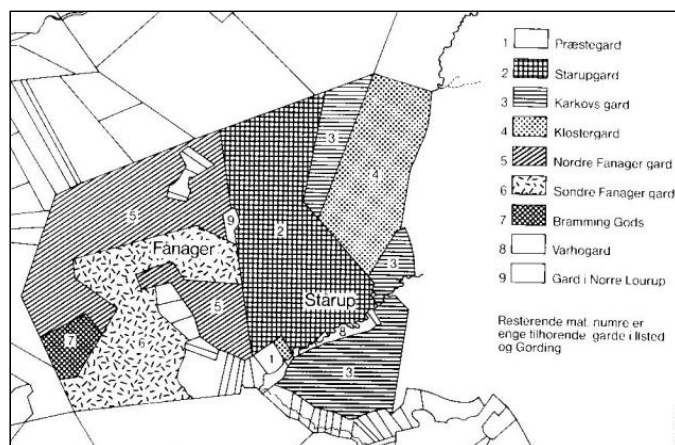
Hans Madsen, som kom fra Filskov. De fik en søn, som kom til at hedde Hans Filskov Madsen, men faderen døde i 1893, - moderen flyttede hjem på gården med sin lille søn, hvor hun hjalp til med gårdens drift sammen med sin søster Tomine Marie Nielsen, og da faderen, Jens Marius Nielsen døde i 1909, overtog de 2 søstre gården, (kaldet Pigernes gård) som de drev indtil 1918, da de solgte den til Peter Andreas Iversen, forinden var der udstykket en parcel matr. nr.6v øst for den gamle gård, og der blev opført en ny gård til broderen, Niels Peter Nielsen. P. A. Iversen var der i 20 år, og gården gik 1938 til Jendre M. Nielsen, der i 1942 solgte til handelsmand Otto Hougård fra Brørup. Han boede ikke selv på gården, men lejede den ud til forskellige forpagtere nogle år, og solgte den så til Karl Petersen. Jorden er solgt fra gården, men bygningerne blev fornyet, og lå stadig som et minde om den gamle gård i Fonager, indtil en kraftig storm 3. december 1999 væltede meget af det.

Drengen Hans Filskov Madsen (født 1893) blev således opdraget hos sin bedstefar, og efter 1911 hos sin mor og moster indtil 1918. Han blev gift med Johanne fra Tjæreborg, og de drev i mange år en ejendom i Stårup matr. nr. 3c Stårup. (Hallundvej nr. 3). Fortalt af Ejler Nielsen + tilføjelser.

Følgende er udskilt fra Bækgård. År 1862 Fonagervej nr.2. Matr. nr. 6b.-16,3 ha. - År 1862 Søndergade nr. 62A. Matr. nr.6c, 10,6 ha. - År 1864 Søndergade 62B. Matr.nr.6d, ca. 8ha-År - 1870 matr. nr. 6e ca. 0,5 ha.solgt, beliggende nord for jernbanen. - År 1893 Fonagervej nr. 3 Matr. nr. 6f. 2,6 ha. - 1913 Hejrskovvej nr.2 Matr. nr. 6v – 14,1 ha. Dertil kommer mange solgte moseparceller ca. 1893.

Bækgård ca. 1990.

Matrikelkort over Stårup/Fonager 1820

Kort over de 2 Fonagergårde 1869

21 -12 -08

Dødsfald 4. november 1909

Gårdejer Jens Marius Nielsen Fonager, afgik fredag morgen ved døden. Med ham gik en af Gørding sogns kendte skikkelser bort.

Hans fødeby var Grimstrup, men i en temmelig ung alder kom han til Gørding som snedker; ved dette håndværk arbejdede han, indtil han ægtede sin nu for flere år siden afdøde hustru, daværende gårdejerske Maren Knudsen Fonager.

Af ægteparrets børn er den ældste i Amerika, den næstældste bor i Lundtofte, 2 døtre er gift, en med Mathias Wilster, Fonager, en anden med Lorens Hansen Vong, tidligere smed ved Gørding Station. En tredje var gift med afdøde lærer Filskov, og er nu sammen med den yngste hjemme på gården i Fonager.

Marius Nielsen var en støt og stovt personlighed, bramfri og hjælpsom, gerne rede med råd og dåd; og hans by og egn har da også vist at drage nytte af hans evner.

Af offentlige tillidshverv, der var ham betroede, skal nævnes: Han var i flere år sognerådsmedlem, jordboniteringsmand, Tilsynsværge for plejebørn og enlige. I 18 år medlem af bestyrelsen for Gørding og omegns sparekasse ligesom han i flere år var sparekassens viseformand

”Fonagergård” Annesmindevej nr. 6 Matr. 5f Stårup - Fonager
Areal 1957 41,5 ha

Billede af ”Fonagergård” ca. 1950. Tv. Annesmindevej nr. 4 der blev nedlagt som vogterhus 1926, på grund af etablering af viadukten, som ligger øst for. Th. er der en bygning med bageovn og vaskerum samt svinestald og yderst th. hønsehus.

Gården er opført 1909, 1957 er der et tilliggende 41,5 ha. (se også Annesminde)

Knud Emil og Krestine fik en søn, der blev opnævnt efter både sin farfar og morfar, idet han kom til at hedde Anton Schrøder Knudsen. Han blev gift med Else Jørgensen fra Tjæreborg i 1955. Anton Schrøder Knudsen overtog gården i 1951 efter faderens død, og Anton afstod den i 1977 til datteren Kirsten Annette og svigersøn Tage Boysen, søn af Valborg og Peder Boysen Hessellund. (Else og Anton overtager farbroderen og mosterens hus Nørregade 35 Gørding.) Anton Knudsen sælger ca. 12 ha. fra gården 1972 beliggende syd for banen. Samtidig tilkøber han ca. 14 ha. fra 2 ejendomme beliggende mod nord, og får derved en mere harmonisk og bedre gård.

Med Tages og Kirsten Anettes overtagelse af gården 1977, bliver der moderniseret. De har overtaget gården med 24 køer og nogle grise, men 1978 er der 50 køer og grisene er sat ud, og samtidig er der lavet spaltestald til ungdyr, der købes yderligere 6 ha. til gården. 1984 udvides til 72 køer og der bygges foder lade. 1995 bygges der løsdriftsstald til 75-80 sdm. køer. 2005 får Tage problemer med helbredet og køer og mælkekvote bliver solgt. 6 ha. syd for banen bliver solgt til Steffen Jensen, Hejrskovvej nr. 45 og 30 ha. mod nord bliver frasolgt til Jesper Egegård Nielsen, Sdr Lourupvej 20, og indgår nu under kvæggården i/s Højvanggård Gørklintvej 12 . 2009 har gården 12,1045 ha.

Marie & Karl Schrøder		Anne & Hans Dreyer		Sigrid & Åge Skov		Helene & Mathias Dreyer	
Søren Knudsen	Johanne & Marie Christensen	Marie Toft	Jørgen & Metha Schrøder	Simon Lund		Kirstine Rasmussen	Niels Nielsen
Marie Knudsen	Anton Knudsen	Kirstine & Knud Emil Knudsen		Dorthea Knudsen		Marie Dreyer	Johanne Nielsen
Svend Nielsen		Helga Schrøder		Magdalene Nielsen		Kristian Nielsen	

Knud Emil og Kirstine Knudsens Sølvbryllup
i Fonager 26. juli 1937

Fonagergård marts 2009

Annesmindevej nr. 2 Matr. 5h Stårup – Fonager

Areal 1957. 7035m²

Billede nov. 2009. Oprindeligt har der kun været en længe.

Annesmindevej nr. 2 er opført som aftægtslejlighed af Dorthea og Anton Knudsen i forbindelse med, at de har delt og solgt gården Annesminde til deres 2 sønner. Huset bliver 1913 solgt til sønnen Knud Emil Knudsen på Fonagergård, og der bliver samtidig lavet aftægtskontrakt, som var almindeligt dengang. Aftægtskontrakten bestemte bl.a., at der skulle leveres produkter fra gården, herunder brændsel, ligesom Anton og Dorthea skulle køres til kirke og læge, når det forlangtes, kontrakten løb til den længstlevende døde. Anton dør 1924 og Dorthea Knudsen dør januar 1938. I de følgende år er huset enten udlejet eller bruges til en gift daglejer eller fodermester. Ca. 1968 bliver huset solgt til Birthe og John Friis Hansen, som bygger til huset og lægger nyt tag på. Ca. 1988 sælges til Kristen Witte. 17-07-1995 sælges til Betina Tykgaard og Ståle Bendixen. Areal 2010. 1703m²

Annesmindevej 4 Matr. 25 (Ledvogterhus nr. 16) areal 645 m².

Ledvogterhuset er opført i forbindelse med jernbanens etablering 1874 og virket som ledvogterhus til 1926, hvor ny underføring blev etableret øst for og overkørslen slettet.

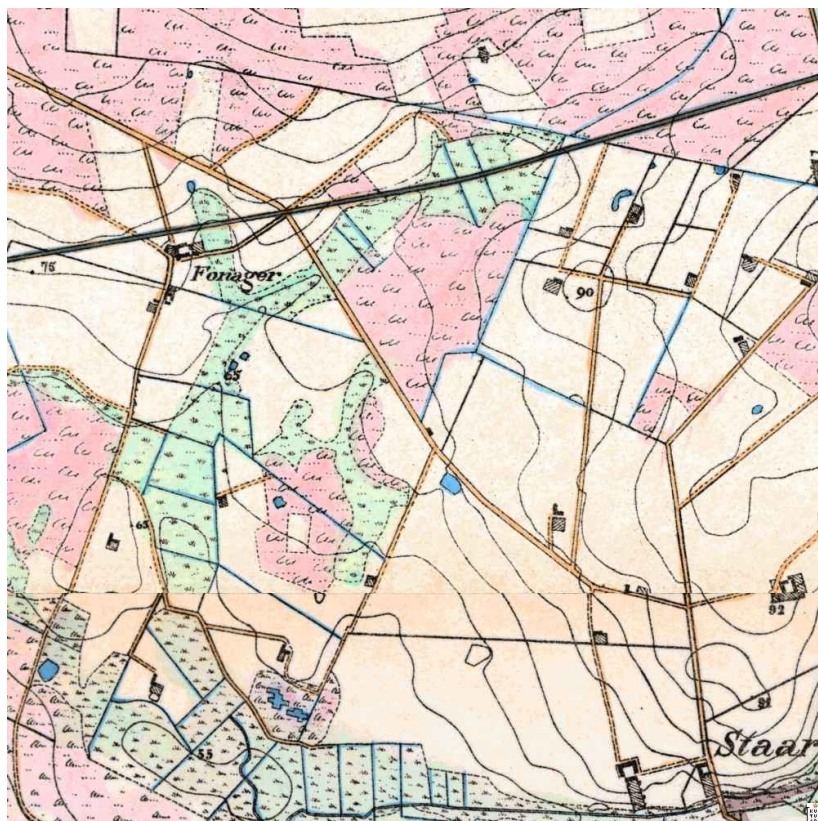
T.v. Ledvogter huset ca.1950. og der ses rester af den gamle vej

T.h. Ledvogter huset 2009. Bemærk der er nu blevet dobbelt spor og der er kommet kvist på og bygget udestue til.

Der har været følgende ejere:

1874 – 1936 - DSB
1936 – 1958 Gørding Kommune
1958 – 1960 Marius Christensen
1960 – 1962 Niels Jensen Larsen
1962 – 1962 Ege Markmose Jensen
1962 – 1974 Egon Søgård Sørensen
1974 - Ida & Bent P. Thomsen

Gl. kort fra 1869. Jernbanen blev indviet 3. okt. 1874